

Цифрова трансформація підприємств. Цифрові технології можуть допомогти підприємствам підвищити ефективність, покращити якість продукції та послуг, зменшити витрати на виробництво та управління, покращити взаємодію зі споживачами та стейкхолдерами.

Також, актуальним напрямом є зелена економіка. Зелена економіка передбачає перехід до використання енергоефективних технологій, використання відновлюваних джерел енергії та ресурсів, зменшення викидів забруднюючих речовин та відходів. Для підприємств України це може стати конкурентною перевагою, оскільки споживачі все більше звертають увагу на екологічність виробництва та продуктів.

Ще одним важливим напрямом є інноваційна діяльність. Інновації можуть допомогти підприємствам створювати нові продукти та послуги, вдосконалювати процеси виробництва та управління, знаходити нові ринки та збільшувати конкурентоспроможність.

В цю категорію також відносяться розвиток людського капіталу. Підприємства повинні ставити перед собою завдання підвищення кваліфікації та мотивації своїх працівників, розвиток лідерських якостей та комунікаційної культури, забезпечення рівних можливостей та розвиток різноманітності.

Висновки. Отже, на сьогоднішній день важливими напрямами стратегічного планування на підприємствах України є: адаптація до викликів глобалізації та цифрової економіки, реалізація концепції корпоративної соціальної відповідальності, зелена економіка, інновації та розвиток людського капіталу. Такі напрями дозволять підприємствам стати конкурентоспроможними та зміцнити свої позиції на ринку в Україні.

Література

1. Агеева І. М., Мандро О. Ю. Перспективні напрями стратегічного планування на підприємствах виноробної галузі України. *Економіка харчової промисловості*. 2010. № 2. С. 26–31. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/19507>.
2. Стратегія підприємства та її елементи. Система стратегічних і перспективних планів підприємства. URL: <https://buklib.net/books/29449/>
3. Мушкевич Ю. В. Роль стратегічного планування в ефективному управлінні вітчизняними підприємствами. 2022. URL: <http://eh.udpu.edu.ua/article/view/263137>.
4. Кондрашенко С. В. Стратегічне планування на підприємстві, його основні сильні сторони та недоліки. URL: http://www.repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/13709/1/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D0%B4%D1%80%D0%B0%D1%88%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE_%D1%82%D0%B5%D0%B7%D0%B8%D1%81%D1%8B.pdf.

УДК 330.341:9

*Крахмальова Н. А., к.е.н., доцент
Кудрявцева К. Є., студ. гр. БПКД-21*

Київський національний університет технологій та дизайну

ІННОВАЦІЙНІСТЬ ЯК КЛЮЧОВИЙ ЧИННИК РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ТА СТАРТАП-ІНІЦІАТИВ У ПОВОСЕННОМУ ВІДНОВЛЕННІ УКРАЇНИ

Інноваційна діяльність є наслідком пошуку більш прибуткових сфер вкладення капіталу за умов падіння середньої норми прибутку. В умовах розриву виробничого та фінансового капіталів і недостатності останнього механізм ринкового стимулювання інновацій не спрацьовує. Інновації в Україні в довоєнний період не стали належним засобом підвищення конкурентоспроможності економіки країни. Оцінка вартості інтелектуальних благ відбувалася на деформованому ринку. Це не стимулює вдосконалення виробництва інтелектуального продукту – основи інновацій. Структурні

зміни, що відбувалися протягом останніх років в економіці України, характеризуються стрімкою втратою позицій галузями, які визначають науковотехнічний прогрес. Втім, інновації дозволяють підприємствам та стартапам розробляти та впроваджувати нові ідеї, продукти та послуги, що може стати кроком до економічного розвитку України в цілому. Розробка та впровадження інновацій має великий потенціал для залучення інвестицій та підвищення економічного зростання України в повоєнному періоді. Інноваційні проєкти привертають інвесторів, які бачать в них потенційні можливості для отримання високих прибутків. Крім того, інноваційність підприємств та стартап-ініціатив може привести до збільшення конкурентоспроможності України на міжнародному ринку.

Взаємодія між науково-дослідними установами, підприємствами та стартапами є ключовою для розвитку інноваційного підприємництва в Україні після війни. Співпраця між науковими та бізнес-структурами дозволяє підприємствам використовувати нові технології та знання для розробки інноваційних продуктів. Крім того, ця взаємодія може привести до створення нових робочих місць та збільшення виробничого потенціалу. Державна підтримка та фінансування інноваційних проєктів є важливим чинником для стимулювання розвитку інноваційного підприємництва та стартап-ініціатив в Україні. Державне фінансування може зменшити ризики та витрати, пов'язані з розробкою та впровадженням інноваційних проєктів. Це може привести до збільшення кількості стартап-проєктів та збільшення шансів їх успішного розвитку. Крім того, державна підтримка може залучити інвесторів та збільшити їх інтерес до українських інноваційних проєктів після війни.

Наявність кваліфікованої робочої сили є ключовим фактором успішного розвитку інноваційного підприємництва та стартап-ініціатив в Україні. Україна має значний потенціал у сфері науки та техніки, але успіх інноваційного підприємництва залежить від наявності висококваліфікованих фахівців, які можуть працювати над новими проєктами. Залучення та збереження таких фахівців в Україні може залежати від багатьох чинників, таких як заробітна плата, рівень життя та наявність можливостей для професійного зростання.

Використання новітніх технологій та цифровізація є важливим елементом розвитку інноваційного підприємництва та стартап-ініціатив в Україні у повоєнний період. Використання цифрових технологій може сприяти розвитку ефективніших бізнес-моделей, прискоренню процесів та зменшенню витрат. Крім того, цифрові технології можуть забезпечити нові можливості для маркетингу, продажу та зв'язків з клієнтами, що є важливим у функціонуванні інноваційних підприємств та стартап-ініціатив. Цифрова трансформація може забезпечити нові можливості для розвитку економіки та підвищення конкурентоспроможності України після війни.

Наявність сприятливої бізнес-екосистеми є важливим чинником успішного розвитку інноваційного підприємництва та стартап-ініціатив в Україні. Сприятлива бізнес-середовище може забезпечити доступність фінансових та інших ресурсів для розвитку інноваційних проєктів, наявність менторства та підтримки для молодих підприємців та стартапів, а також сприяти створенню спільноти інноваторів та підприємців, яка може сприяти обміну досвідом та знаннями.

Загалом, успішний розвиток інноваційного підприємництва та стартап-ініціатив в Україні у повоєнний період залежить від наявності сприятливих умов для їх розвитку, таких як державна підтримка, наявність кваліфікованої робочої сили, використання новітніх технологій та наявність сприятливої бізнес-екосистеми.

Література

1. Глобальний інноваційний індекс. Національний репозитарій академічних текстів. URL: <https://nrat.ukrintei.ua/globalnyj-innovacijnyj-indeks-2021>.

2. Ципліцька О. О. Стратегічні напрями державної політики відновлення та реструктуризації промисловості на інноваційній основі. *Науковий вісник Міжнародної асоціації науковців. Серія: економіка, управління, безпека, технології*. 2022. Том 1. № 2. 62 с.

3. Цівкач С. Найважливішим у воєнний час є підтримка існуючого бізнесу. 2022. URL: <https://gmk.center/ua/interview/sergijcivkach-najvazhlivishim-u-voennij-chas-ie-pidtrimkaisnujuchogobiznesu/?fbclid=IwAR0bRYb7jBRf6MidcAahO92mTJ18DJ3ub1I4S9zUXsrOVIX0fuCfa51B-Tc>.

УДК 658.152

*Шкода М. С., д.е.н., доцент
Романенко Ірина, магістр*

Київський національний університет технологій та дизайну

ОСОБЛИВОСТІ ПРОБЛЕМ ВЕНЧУРНОГО ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Основним завданням венчурного капіталу є встановлення зв'язків між науково-дослідними інститутами, університетами та підприємствами, а також сприяння фінансуванню наукових досліджень і розробки прикладних програм. Венчурний капітал – це особливий вид фінансових інвестицій у високотехнологічну продукцію, і перспектива отримання величезних прибутків є дуже ризикованою. Повністю уникнути загрози втрати інвестованого капіталу у венчурне фінансування практично неможливо, оскільки інновації та ризик – дві взаємозалежні категорії: важко передбачити, які інновації матимуть успіх на ринку, а які не знайдуть попиту. Тому ефективна діяльність венчурних фондів має вирішальне значення для фінансової підтримки інноваційно-інвестиційних проєктів в Україні, яка була б неможливою без участі держави. Тому законодавчий нагляд за діяльністю ризикових структур є особливо помітним. Незважаючи на нещодавнє збільшення кількості фондів венчурного капіталу, що працюють в Україні та обсягу залучених коштів, приплив капіталу у високотехнологічні та наукомісткі галузі країни залишається низьким.

Сьогодні зріла індустрія венчурного капіталу в Україні перебуває в зародковому стані. Великі банки можуть відігравати важливу роль у венчурному фінансуванні, але, як зазначалося раніше, на даному етапі своєї діяльності вони не так стурбовані відбором і фінансуванням венчурних інноваційних проєктів, ніж забезпеченням гарантій повернення кредиту. Головною проблемою розвитку залишається те, що на відміну від основних країн світу, де розвиток ризикованого бізнесу призводить до інвестування у високоризикові інноваційні сфери, в Україні спостерігається абсолютно протилежна тенденція: існуючі венчурні фонди мають явну перевагу над низькоризиковими фінансовими активами та нерухомістю [1].

Хоча українська венчурна галузь, як і решта галузей економіки, зазнала впливу від війни, розпочатої Росією, вона продовжує працювати, і навіть після початку бойових дій готує або закриває угоди зі стартапами. За даними Українського фонду стартапів (USF) у перші місяці війни 99% компаній потребували фінансової підтримки. Лише через певний час попит на ринку поновився в середньому на 40–50%. Дещо краща ситуація спостерігалась у сфері освіти, де було зафіксовано падіння попиту лише на 10–20%. Наслідки війни відразу відчули венчурні фонди, які мали портфельні компанії, пов'язані з логістикою, фізичними товарами та їх переміщенням. На початку війни лише 24,3% українських стартапів продовжили свою роботу і 16,7% бізнесів мали забезпечення на 3–6 місяців. Інші – у більш кризовому становищі, що поставило їх у режим виживання [2].